

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Malvik kommune
Postboks 140
7551 HOMMELVIK

Vår dato: 30.01.2020
Vår ref.: 201914107-4
Arkiv: 312
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Arnljot Einride Strømseng
22959757/aes@nve.no

Malvik kommune - Tillatelse til midlertidig nedtapping av Stavsjøen – Trøndelag fylke

Vi viser til deres søknad av 13.11.2019 og e-post 18.12.2019 om tillatelse til midlertidig nedtapping av Stavsjøen.

Om søknaden

Stavsjøen er i dag Malvik kommunes reservedrikkevannskilde. I dag er det tre dammer som alle er plassert i bruddkonsekvensklasse tre i Stavsjøen. I forbindelse med en revurdering av dammene er det dokumentert at disse ikke tilfredsstiller damsikkerhetsforskriften på flere punkter. NVE har derfor pålagt Malvik kommune å iverksette tiltak slik at dammene blir i forskriftsmessig stand innen 01.10.2020.

Kommunen har kommet frem til at hoveddammen og sidedam en skal rives og reetableres som gravitasjonsdammer i betong med en lengde på ca. 60 meter og en høyde ca. 5 meter. For å kunne utføre dette på en sikker måte med minst mulig naturinngrep er det et ønske fra kommunen om å midlertidig tappe ned Stavsjøen til kote 183, slik at det ikke lenger er oppdemt vannspeil i sjøen. Flomberegninger og teknisk plan er oversendt NVE for godkjenning.

Kommunen har planlagt å starte nedtapping av Stavsjøen i april/mai 2020. De planlegger å tappe ned sjøen og rive dammen før vårflommen. Vårflommen ledes da ut av magasinet på en naturlig måte styrt av tilsiget. Deretter starter bygging av ny dam som etter planen skal være ferdig innen 01.10.2020. Tiltaket er planlagt uten etablering av fangdam.

Nedtappingen skal skje gradvis for at fisk og andre levende organismer kan forflytte seg til dypereliggende partier av vannet. Det er planlagt et at det slippes kontinuerlig minstevannføring tilsvarende alminnelig lavvannføring som er 33 l/s, i alle faser av prosjektet, også under oppfylling av Stavsjøen når dammen er ferdigstilt. Om tilsiget er stort under oppfyllingen vil dameier vurdere å åpne bunnluken slik at vannføringen i elva nedstrøms får større vannføring.

Det er viktige friluftsinnteresser i områdene rundt Stavsjøen. Det er etablert en stor utfartsparkering i umiddelbar nærhet til sjøen med tilgang til skiløyper, gapahuk med bål plass og stier. Områdene i og rundt sjøen benyttes hele året som turterreng, til fiske, bading, padling, ski og annen rekreasjon, både organiserte og uorganiserte aktiviteter.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har sendt saken på høring til Fylkesmannen i Trøndelag og til Trøndelag fylkeskommune og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette. Vi har ikke mottatt høringsuttalelser i saken.

NVEs vurdering

NVE kan gi tillatelse til midlertidig avvik fra normalvannstanden etter vannressursloven § 8.

Stavsjøen har et nedbørfelt på 6,8 km². Data fra NVEs lavvannsapplikasjon NEVINA viser at middelvannføringen fra nedbørfeltet er estimert til 120 l/s og har en alminnelig lavvannføring på 33 l/s. Dammen har et overflateareal på ca. 0,24 km² og et magasinivolum på ca. 1 million m³. Flomverdiene for Q₂₀₀ er beregnet til 5,5 m³/s og Q_m er beregnet til 1,84 m³/s. I NVEs damdatabase er det registret HRV kote 188,24 og LRV kote 185,94 for hoveddammen. Omsøkt nedtapping til kote 183 er 2,94 meter under LRV for Stavsjøen. Varigheten for nedtappingen er antatt frem til ny dam er ferdig (01.10.2020) ifølge tiltakshaver. NVE vurderer at det under tiden dammen er nedtappet kan bli noe økt flomfare nedstrøms dammen dersom det kommer store nedbørmengder, siden bufferevnen til magasinet er redusert og vassdraget i byggeperioden vil ha vannføring som varierer naturlig med tilsiget.

Vannene benyttes mye til rekreasjon og friluftsliv og en nedtappet innsjø vil redusere rekreasjonsverdien i området. I dag går det en mye brukt sti rundt hele innsjøen. Denne vil bli mindre tilgjengelig fra øst på grunn av anleggsarbeid, og i perioder vil det ikke være mulig å gå en sammenhengende runde rundt sjøen uten at det tilrettelegges med en ny sti, ifølge kommunens søknad. Ferdsel på isen vinterstid vil også medføre stor risiko under nedtapping av islagt vann. Sommerstid vil det ikke være mulig å bade fra brygge som er etablert på nordsiden av vannet da denne delen vil være tilnærmet tørr. Friluftinteressene vil bli noe negativt berørt i nedtappingsperioden.

Det er ikke gjort undersøkelser av biologisk mangfold i forbindelse med det omsøkte prosjektet og NVE kjenner heller ikke til at det tidligere er gjort undersøkelser i området. Søk i Naturbase og Artskart (17.01.2020) viser at det er gjort registreringer av fiskemåke (NT), hettemåke (VU) og hornedykker (VU) som rødlistede arter i innsjøen. Vi vurderer at det i tiden vannstanden er senket, kan føre til at enkelte fuglearter får redusert mulighet for næringssøk lokalt. Vi mener allikevel dette ikke påvirker artene nevneverdig negativt da tiltaket er midlertidig og varer en hekkesesong. Det er ingen registreringer av viktig naturtyper i og rundt Stavsjøen.

Det er registrert både ørret og røye i innsjøen. Ørret og røye mener kommunen er viktige å ta vare på for å opprettholde størrelse og fiskekvalitet fremover. Sollielva som drenerer Stavsjøen, er ikke registrert som anadrom i Lakseregisteret. Ørret gyter om høsten (september-oktober) og om mulig så bør en unngå større nedtapping i denne perioden for å sikre tilgang til gytebekker. Redusert næringstilgang i strandsonen som følge av senket vannstand kan gi noe redusert tilvekst hos ørret. Røye gyter på grunner i innsjøen om høsten (september-november) og finner næring dypere langs bunnen i vann med ørret, eller i de frie vannmasser. Vannstandssenking vil trolig i liten grad påvirke gytingen og næringstilgangen til røye. NVE mener at fiskebestandene i Stavsjøen i liten grad vil bli berørt og at det ikke trengs spesielle tiltak utover minstevannføring i dette vassdraget. Vi vurderer at nedtappingen må skje på en slik måte at fisk har tid og mulighet til å tilpasse seg endret vannstand og ikke blir fanget i mindre kulper som dannes ved nedtappingen.

Ifølge kommunen er en konsekvens av nedtappingen en tørrlegging av deler av Stavsjøen, som vil kunne ha negativ påvirkning for blant annet insekter og andre dyrearter som har leveområde i og rundt innsjøen. NVE er enig i at tiltaket vil kunne være skadelig for enkelte dyr og insektene som lever i deler av Stavsjøen, men at disse vil kunne reetablere seg når vannstanden går tilbake til normalvannstanden.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og strengt nødvendig for å kunne gjennomføre bygging av en ny dam i Stavsjøen. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Ved å ta slike hensyn som nevnt ovenfor kan ikke NVE se at nedtapping av Stavsjøen er til varig skade for noen kjente allmenne interesser. Da tiltaket har begrenset varighet og er viktig av hensyn til damsikkerhet vurderer NVE at det ikke trengs avbøtende tiltak for friluftslivsaktiviteter utover det kommunen selv forslår.

NVE er enig med kommunen som skriver i sin søknad at et avbøtende tiltak under nedtappingen, er at det blir satt opp et skilt som informerer om at isen kan bli utrygg i enkelte perioder. Det er også viktig at allmenheten gis informasjon om prosjektets fremdrift og viktighet. Kommunen skriver at de vil ta kontakt med idrettslag, jakt- og fiskeforening og andre lag og foreninger som jevnlig benytter Stavsjøen til sine aktiviteter, slik at dekan ta hensyn til at sjøen blir midlertidig nedtappet i sine planer for 2020.

NVE mener at en midlertidig senkning av Stavsjøen ikke er til varig skade eller ulempe for noen kjente allmenne interesser. Tiltaket er til ulempe for friluftsliv og biologisk mangfold i perioden dammene er nedtappet, men vi vurderer at tiltaket er viktig med hensyn til damsikkerhet. NVE vurderer derfor at fordelene med den midlertidige nedtappingen er større enn ulempene for allmenne og private interesser.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Malvik kommune kan senke vannstanden i Stavsjøen med inntil tre meter under LRV (ned til kote 183) i perioden 01.02.2020 til 01.10.2020.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Kravet til minstevannføring ut av Stavsjøen på minimum 33 l/s til Sollielva skal overholdes i hele anleggsperioden også under oppfylling til ny normalvannstand.
- Alle vannføringsendringer skal skje med myke overganger.
- Det skal føres protokoll over vannstanden i magasinet i det tidsrommet vannstanden er under LRV.
- Perioden med vannstand under LRV må gjøres så kort som mulig. Oppfylling til normal vannstand skal skje så raskt som mulig etter at arbeidene er avsluttet.
- Nedtappingen skal kunngjøres én gang lokalt og varsles på stedet i god tid før nedtappingen starter.
- Ved overtredelse av de fastsatte bestemmelsene gitt i loven eller i medhold av loven, plikter konsesjonæren etter krav fra NVE å bringe forholdene i lovlig orden. NVE kan fastsette tvangsmulkt ved overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre bestemmelser med hjemmel i lov.
- NVE forutsetter at Malvik kommune har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser).

En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
direktør

Gry Berg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Fylkesmannen i Trøndelag
Trøndelag fylkeskommune